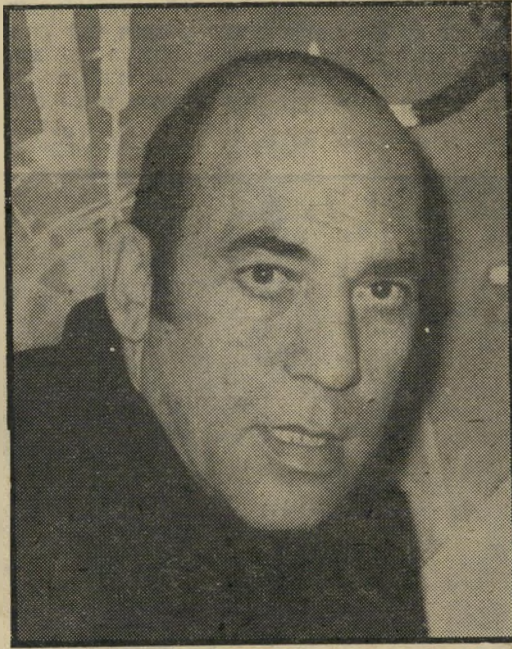

עם אורי ליפשיץ

..אני לומד את שפת הרחוב... מצייר את החברה. הנושא מוכתב לי עליידי החברה... ההנאה לחיות היא תמיד יותר גדולה מאשר ההנאה לעבוד... היחס הרציני לא הפך עוד שום דבר לרציני"

החברה חיה באלימות

אתה לא יוצר איתו קונטקט בדרך השפה — אלא דרך הבירה, ודרך הקפטריות שיש להם שם.
● זו האווירה היסודית ביותר? לא. מאדריד רחוקה מן היסודות. זה עם שונה לגמרי. הוא אינו בנוי על תפיסות ומסורות. זה עם שאין בו בכלל חשיבה גיזעית.
● אתה מפתח בדומה לאמנים אחרים כי חוצלארץ תחושות קוסמופוליטיות?

● מדוע אתה מצייר עכשיו אופנועים? אופנוע זה כלי יפה. חזק. מגיע ל-240 קילומטר לשעה.
● אתה רוכב על אופנועים? לא. אני פוחד מזה פחד-מוות. זה מכשיר בשביל להתאבד.
● אז מה הקסם? זה סוחר אותך במהירות. זה דבר מקסים. זה כלי-מוות.

אני צייר פרובינציאלי של חברה אחת

אבסולוטלי לא. בהשקפתי אני צייר פרובינציאלי של חברה אחת. חברה שאני מומחה בה, שאני יודע אותה, ואם אני יודע אותה אז אני יודע את יתר החברות. אינטרנציונאליות אף פעם לא היתה בי.
● אתה קשור לאידיאולוגיה כלשהי בציור? שלב שכמעט כל צייר עובר בו, זה השלב האישי, שבו הוא מקדש את עצמו. אחר-כך בא השלב האידיאלי, כשהוא מקדש איוושהי אידיאה. אם זה הומאניזם, או כל אידיאה שהוא רוצה. אבל אם הוא עובר תקופת-זמן מסויימת, ואינו מתפתח. או שהוא נשאר צייר-אישי, או שהוא נשאר צייר-אידיאלי.
ההתפתחות שלי היתה בכך שהייתי צייר-אישי. הייתי צייר-אידיאלי. ראיתי את ההומאניזם כשיא של אידיאה. עכשיו לא. ההתפתחות בדרך הציור ראתה את ההומאניזם ניום כדבר מגביל. או אפילו את האישיות כדבר שמגביל, דבר שמעט מאד אנשים הצליחו להשתחרר ממנו. להשתחרר מהאישיות של עצמם, וקידשו את זה, והפכו את זה לשיא מסויים. אבל ברגע שהם מיצו את כל אישיותם — הם חשבו שזה השיא שלהם. אבל אישיות היא דבר מוגבל, משום שאפילו אם היא גדולה מאד — היא מוגבלת: נתונים של שני הורים, סביבה, אקלים וכו'. לציור יש חוקיות מסויימת, והיא חייבת לחרוג מזה. אם אתה בא לדברים בלי אינטרפסציה — משום שהשיא בה ה"ראשומונית" לא הוכיחה את עצמה, היא סיפרותית מדי. זאת אומרת, עשרה אנשים רואים את הרצח, אבל

הכול'טיקאים לא יודעים על הרחוב

● איך אתה שומר על המהירות של האוי פנוע בציורים שלך? נותן לזה קצת חיים. אלימות. טישטוש מסויים.
● האלימות היא נושא קבוע בציורים שלך. מדוע? אלימות זה דבר שישנו ברחוב. אם אתה עושה תמונה בומן מסויים, אתה צריך לתת את השפה של הרחוב. אם זה אלימות — אז אלימות. אם סכיוורפניה — אז תן סכיוורפניה. אם זה בפסטורולות שאין ברחוב — אז אל תיתן אותן. זה לא מפני שבחתי האלימות. החברה חיה באלימות.
● הכובות שציירת פעם, גם הן אלימות? אפילו הכובות שעשיתי, היו אלימות. קראתי לסדרתי הכובות שעשיתי "ציורי זועות לילדים". זה גס-כך היה אלים. גס-כך לא כל כך סימפטי.
● מדוע? הילדים גדלים עם זה. הילד רוצה שיקנו לו רובה, לא טרקטור. רובה זה כלי יפה. עושה רעש. בנוי לפי חוקיות קיצונית מאד. עניינית מאד. אסתטית מאד.
● מה הפיכה שהציורים שלך עוסקים תמיד בכלים: כפפות-איגרוף, כובות, אופנוי עים? בחיות הנושא עצמו היא הכתבת הציבור. לא בחירה אישית שלי, אלא כמה שהציבור חי. כמה שאני יוצר עם הקהל את הדיאלוג.

אורי ליפשיץ (40), צייר, מן הבולטים במייצגי האמנות הישראלית כיום. הציג מעבודותיו ב"מוזיאון ישראל" וב"מוזיאון תל-אביב". משמש כמורה לציור באקדמיה-לאמנות "בצלאל". בראשית חודש מארס ע"י מדת להיפתח תערוכת-יחיד שלו בגלריה בני קירשטיין ברחוב גורדון בתל-אביב. על עבודותיו והשקפת-עולמו האמנותית סיפר אורי ליפשיץ, בתשובה לשאלות העולם הזה בראיון מיוחד שערך עימו השבוע דן עומר:

● כיצד נוצר הדיאלוג הזה?

אני לומד את שפת-הרחוב. אחרי ההתבוננות ברחוב אני חושב הרבה מאד זמן עד שאני עושה. העשייה היא סיכום כל המחשבות. לא הרגשה טובה, ולא הנאה מהי ציור, אלא אקט טכני לגמרי. אין לי שום התהדרות בנוצות של, עשייה למען האמנות.

● מה אתה מצייר עכשיו מדבר אומנועים? כלבים משתגים. כלבים שמזדווגים. כלבים בתוך הרחוב. שעושים את צרכיהם. זה התחיל אצלי עוד הרבה לפני הכלבת הנוכחית. הכלבים האלה עושים הכל. כלב משתין ליד תינוק. או ליד נערה. כלב משתין ליד בניין מסויים. עצם ההשתנה הזאת הוא סימפטי יותר מאשר לעשות אדם משתין.

● האם העיוות שבציוריך מייצג את החברה הסובבת אותך?

זו ההמחשה האישית שלי. אני מצייר את החברה. הנושא מוכתב לי עליידי החברה. זה כמעט ציור-מוזמן מבלי שהחברה הזמינה אותו. אבל אני עצמאי. אני יודע איזה דברים היו מזמינים בשביל ליצור דרך הציור את הדושיח ביני לבין החברה. שעה שאמנים רבים עוסקים לפי העיקרון של מוגולוג, הוא סימפטי יותר מאשר אני מדבר עם אנשים.

● בחוקי-ארץ אתה ממשיך לצייר את הי אלימות הזאת?

בטח. החוצלארץ לא השפיע עלי. הייתי בספרד וציירתי את תל-אביב. בהולנד ציירתי את תל-אביב. לא הייתי בחוצלארץ בשביל הרחבת-אופקים, אלא כדי ליצור לעצמי מצב הרמטי. להעמיד את עצמי בפני החוסר-ברירה. בלי מישפחה. בלי חברים. אז אני עובד, מפני שההנאה לחיות היא תמיד יותר גדולה מאשר ההנאה לעבוד. ובתקופה מסויימת, עולה הצורך לרמת מסויימת. על-פי רוב אני לא יכול לעשות את זה בבית, ואז אני גוסע.

● האם ישנה ארץ מועדפת בעיניך?

אני מעדיף את הארצות הסימפטיות. בצרפת — לא סימפטי. אנגליה — זה לא סימפטי. הולנד — גם לא סימפטי, או שהיא סימפטית בחינוך. הספרדי, למשל, הוא סימפטי. אתה לא צריך לדבר איתו כל כך הרבה.

„אפילו הכובות שעשיתי, היו אלימות“

„הספרדי, למשל, הוא אדם סימפטי“